

Per causes que ara no és el moment d'explicar amb detall, vaig haver d'entrar a servir de lacai a casa d'un funcionari de Petersburg, de cognom Orlov. Ell tenia trenta-cinc anys, si fa no fa, i es deia Gueorgui Ivànitx.

Vaig entrar a servir a casa d'aquest Orlov pel seu pare, conegut home d'Estat, que jo considerava enemic declarat de la meva causa. Calculava que, vivint a casa del seu fill, per les converses que sentiria i gràcies als papers i anotacions que li trobaria a la taula, m'assabentaria detalladament dels plans i intencions del pare.

Generalment, a les onze del matí, a la meva cambra de lacai sonava la campaneta elèctrica per fer-me saber que el senyor s'havia despertat. Quan entrava al dormitori per portar-li el vestit raspallat i les botes netes, Gueorgui Ivànitx seia immòbil al llit, gens ensonyat, sinó més aviat cansat de dormir massa, i mirava cap algun punt fix, sense mostrar cap mena de satisfacció per haver-se despertat. L'ajudava

a vestir-se, i ell s'hi sotmetia desmenjadament, en silenci i sense reparar en la meua presència; després, amb el cap humit de rentar-se i fent olor fresca de perfum, anava al menjador a prendre el seu cafè. Seia a taula, es bevia el cafè i fullejava el diari, mentre la cambrera Pòlia i jo ens estàvem a peu dret, respectuosament, a tocar de la porta, mirant-nos-el. Dos adults es veien obligats a contemplar amb seriosa atenció com un tercer es bevia el cafè i rosegava unes torrades. Allò era, ben cert, ridícul i absurd, però jo no hi veia cap humiliació en el fet de romandre dret al costat de la porta, malgrat ser una persona tan noble i instruïda com el mateix Orlov.

Aleshores vaig començar a tenir tisi i, a més, alguna altra cosa potser més greu i tot que la tisi. No sé si va ser per influència de la malaltia o per un canvi incipient en la meua concepció del món, del qual encara no era conscient, però de dia en dia s'anava apoderant de mi una set apassionada, excitant, de dur una vida normal i corrent. Volia tenir tranquil·litat espiritual, salut, aire pur, bons aliments. M'estava convertint en un somiador, i en tant que somiador no sabia què era el que de debò neces-

sitava. Tan aviat volia entrar en un monestir, seure allà tot el dia al costat d'una finestreta, mirant els arbres i els camps, com a l' instant següent m'imaginava comprant cinc *dessiatines*¹ de terra i vivint com tot un senyor hisendat, o bé em prometia a mi mateix dedicar-me a la ciència i convertir-me segurament en professor d'alguna universitat provincial. Tinent retirat de la nostra flota, somiava el mar, la nostra esquadra i la corbeta amb què vaig navegar al voltant del món. Em venia de gust experimentar un cop més aquesta sensació indescriptible que t'agafa quan, tot passejant per una selva tropical o contemplant una posta de sol al golf de Bengala, et quedes parat d'èxtasi i alhora d'enyorança per la pàtria. Somiava muntanyes, dones, música, i amb tota la curiositat del món, com un nen, em fixava en els rostres i parava l'orella a les veus. I quan m'estava al costat de la porta, tot mirant com l'Orlov es bevia el cafè, em sentia no pas com un lacai, sinó com un home a qui li interessaven totes les coses, inclús l'Orlov.

1. Antiga mesura de superfície que equival a 1,09 ha. [Totes les notes són del traductor]

L'aspecte de l'Orlov era ben bé el d'un peterburguès: espatlles estretes, llargarut, temples enfonsades, ulls de color indefinit, i amb escassos pèls descolorits a cap, barba i bigoti. La seva cara, tot i cuidada, es veia gastada i resultava desagradable. Era especialment desagradable quan es quedava pensatiu o dormia. Però probablement no val la pena descriure una fesomia ordinària; a més, Peterburg no és Espanya, l'aspecte dels homes aquí no té gran importància, ni tan sols en els afers amorosos, i només als lacais i als cotxers se'ls demana bona presència.